

Forsynings sikkerhedsafgift på brændefyring

Det Økologiske Råd bakker 100 % op om, at brændefyring skal afgiftsreguleres. Dels i forbindelse med, at forsynings sikkerhedsafgiften indføres, men også for at minimere den sundhedsskadelige luftforurening fra brændefyring. Brændefyring står for ca. 65 % af den danske partikeludledning, der ifølge Göteborg-protokollen skal reduceres 33 % i 2020, og ifølge det nye NEC-direktiv skal reduceres 64 % i 2030. Beskatning af brændefyring motiverer til isolering og brug af renere energi.

Energiforbruget til brændefyring afhænger af, hvor ofte fyringsenheden¹ er i drift. Forurening fra brændefyring afhænger af, hvor meget fyringsenheden forurener under drift, og hvor ofte den er i drift. Derfor foreslår Det Økologiske Råd, at regeringen og Folketinget i de videre drøftelser overvejer en timebaseret afgift på brændefyring, hvor opkrævning af forsynings sikkerhedsafgiften i stedet sker med udgangspunkt i antal driftstimer. Derudover foreslår Det Økologiske Råd, at der indføres en beskatning af den voldsomme partikelforurening fra brændefyring, der ligeledes opkræves ud fra antallet af driftstimer, men differentieret efter fyringsenhedens forurening. Da skaderne fra brænderøg er mindre på landet, og da brændefyring let kan undværes i byer med kollektiv varmforsyning, så foreslår Det Økologiske Råd samtidig at lade partikelafgiften afhænge af, om der er tilgængelig kollektiv varmforsyning i området.

Fyringsenhedens forureningsniveau kan let afgøres af skorstensfejeren ud fra fyringsenhedens miljøklasse (partikelforurening pr. kg træ). Det foreslås, at der arbejdes med tre miljøklasser. Dette gør skorstensfejeren arbejde let, da de ikke-Svanemærkede brændeovne falder i klassen "stor forurening", de Svanemærkede brændeovne (og ovne, hvor producenten kan dokumentere, at de vil kunne opfylde de tekniske krav til svanemærkede ovne) under en "middel forurening", mens træpillefyr, træpilleovne og nogle to-kammer brændeovne falder under en "lille forurening".

Det antal timer fyringsenheden bruges årligt kan registreres i en lille plomberet temperaturmåler med en temperaturføler i skorstenen. En sådan måler til brændefyring er ikke på markedet, da den ikke efterspørges. Men teknologileverandøren C.B. Svendsen, der producerer måleinstrumenter, angiver at måleren kan produceres i næsten samme prisleje som en elmåler. Måleren registrerer og gemmer kun det antal timer, hvor temperaturen i skorstenen er over en grænse på f.eks. 60 °C, hvilket kun forekommer, når fyringsenheden anvendes². Det vil være en fordel med en fjernaflæst måler for at nedbringe omkostningerne til aflæsning og kontrol, og for at minimere mulighederne for snyd. Alternativt kan måleren aflæses og målingen indtastes/indtelefoneres en gang årligt af beboeren (ligesom ved vand- og varmemålere), og målingen kan så kontrolleres og indberettes af skorstensfejeren i forbindelse med, at han alligevel er på obligatorisk tilsyn en gang om året.

Det Økologiske Råds afgiftsforslag er skitseret i tabel 1 med brændeovne som eksempel.

Forslaget indeholder indfasning af den planlagte forsynings sikkerhedsafgift (FSA) på træ pr. GJ og en afgift for partikelforurening, partikelforureningsafgiften (PFA). PFA indføres gradvis over 5 år (2015-2017-2019), så der kan ske en løbende udskiftning af fyringsenheder.

¹ Fyringsenheder dækker brændeovne, pejse, brændekedler, halmfyr, træpillefyr m.v. sluttet til skorsten.

² 60°C er her valgt, fordi man så også registrerer den tid, hvor brugeren evt. skruer ned for lufttilførsel og lader ovnen brænde/gløde ved lav temperatur, hvorved forureningen øges voldsomt. Samtidig er 60°C så højt, at det ikke forekommer, selv om solen f.eks. skinner på skorstensrøret.

Afgiftssatserne i tabellen er vist for brændeovne og fastsat ud fra et træforbrug på 2,5 kg (0,036 GJ ved 20 % fugt) pr. time. PFA dækker alene de skader (kaldet eksternaliteter), som forureningen med partikler forårsager i byer og på landet³. For brændekedler og halmfyr er forbruget højere ligesom forureningen kan være meget højere pr. kg brændsel (særlig for halmfyr) og både FSA og PFA skal fastsættes specifikt derefter i overensstemmelse med nedenstående princip.

Det Økologiske Råd har tidligere foreslået en afgift på fyringsenheden uafhængig af energiforbrug. Denne afgiftsmodel blev afvist af skatteeksperten, da EU ønsker en afgift, der afhænger specifikt af den indfyrede energimængde, altså af træforbruget. Ved at anvende Det Økologiske Råds nye forslag med en temperaturmåler tages højde for dette, da træforbruget afhænger direkte af, hvor ofte fyringsenheden benyttes. Vi erkender, at der er lidt usikkerhed i omsætningen fra drifttimer til indfyret mængde træ, men usikkerheden skønnes at være begrænset – og den opvejes langt af de mange fordele ved denne metode, herunder at al brændefyring bliver afgiftsbelagt, uanset om det er importeret, købt eller sanket på egen grund, og tilskyndelse til at fyre med affald undgås. Samtidig undgås beskatning af raftehegn og brænde til spejdnernes lejrbrål og Skt. Hans.

Tabel 1: Afgiftsforslag for brændeovne

	Miljøklasse:	Partikelforurening (g pr. kg træ)	Byer med kollektiv varmeforsyning (kr pr. times fyring)			Landzone uden kollektiv varmeforsyning (kr pr. times fyring)		
			FSA	PFA	I alt	FSA	PFA	I alt
2014	Stor forurening	Over 5	0,4	0	0,4	0,4	0	0,4
	Middel forurening	1-5						
	Lille forurening	Under 1						
2015	Stor forurening	Over 5	0,5	3,6	4,1	0,5	1,4	1,9
	Middel forurening	1-5		1,2	1,7		0,5	1
	Lille forurening	Under 1		0,3	0,8		0,3	0,8
2016	Stor forurening	Over 5	0,6	3,6	4,2	0,6	1,4	2
	Middel forurening	1-5		1,2	1,8		0,5	1,1
	Lille forurening	Under 1		0,3	0,9		0,3	0,9
2017	Stor forurening	Over 5	0,8	7,2	8	0,8	2,8	3,6
	Middel forurening	1-5		2,4	3,2		1	1,8
	Lille forurening	Under 1		0,6	1,4		0,5	1,3
2018	Stor forurening	Over 5	0,9	7,2	8,1	0,9	2,8	2,7
	Middel forurening	1-5		2,4	3,3		1	1,9
	Lille forurening	Under 1		0,6	1,5		0,5	1,4
2019	Stor forurening	Over 5	1	11	12	1	4,3	5,3
	Middel forurening	1-5		3,5	4,5		1,5	2,5
	Lille forurening	Under 1		1	2		0,8	1,8
2020	Stor forurening	Over 5	1,1	11	12,1	1,1	4,3	5,4
	Middel forurening	1-5		3,5	4,6		1,5	2,6
	Lille forurening	Under 1		1	2,1		0,8	1,9

FSA: Forsynings sikkerhedsafgift. PFA: Partikelforureningsafgift.

Når FSA og PFA er fuldt ud indfaset i 2020 svarer det til en afgift på en brændeovn i byzonen med en middel forurening på 4,6 kr/time (1,1 kr. fra FSA og 3,5 kr. fra PFA) svarende til 46 øre/kWh (11 øre fra FSA og 35 øre fra PFA). Dette er samme størrelsesorden som afgifterne på fjernvarme og gas. Brændefyring vil dog forsat være lempeligt beskattet rent miljømæssigt, da en brændeovn med middel forurening forurener over 50 gange mere end fjernvarme og gas.

³ Eksternaliteter for partikler er taget fra Miljøprojekt 1164 (2007) og fremskrevet til 2013-priser.

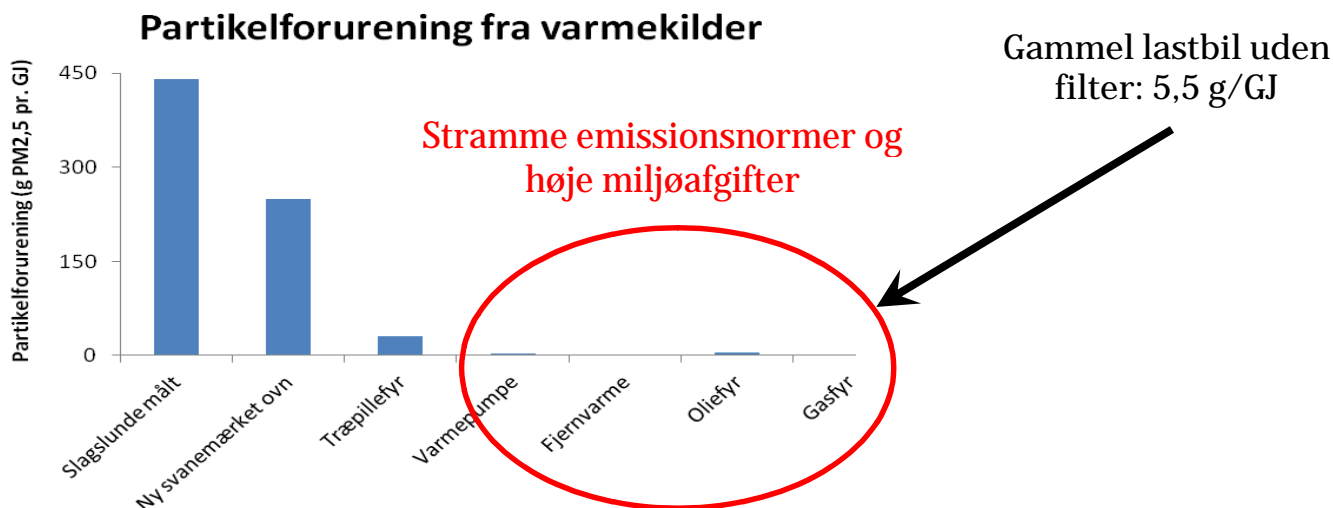
Hvis 25 % af brændeforbruget sker i byer og 75 % på landet i ovne med middel forurening, og der afbrændes ca. 40.000.000 GJ træ i 2020 (som i dag), så fås et samlet afgiftsprodukt på 4,25 mia. kr årligt (incl. moms), hvorfra der så skal fratrækkes et mindre beløb til et indberetningssystem og kontrol (brugeren betaler måleren). FSA og PFA vil isoleret set reducere omfanget af brændefyring men omvendt, så vil samtidig udfasning af olie- og gasfyr få forbruget af brænde til at stige. Alt i alt forventes et produkt på 2-4 mia kr årligt og en reduktion i partikelforurening fra brændefyring på 70-80 % sammenholdt med baseline. Indføres kun FSA (uden PFA) vil afgiftsproduktet kun være 1,5 mia. kr årligt (incl. moms) og reduktionen af partikelforureningen meget lavere.

10 gode grunde til at indføre DØRs afgiftsforslag:

- 1) De mest forurenende fyrringsenheder udskiftes og derved reduceres forureningen markant.
- 2) Brugen af brændefyring bliver mindre attraktiv og derved reduceres forureningen markant.
- 3) Der skabes grønne jobs ved salg og opsætning af nye fyrringsenheder og temperaturmålere.
- 4) Afgiftsforslaget øger ikke grænsehandlen med brænde eller stimulerer sort brændehandel.
- 5) Forslaget motiverer ikke til at fyre med affald og skrue ned for ilttilførslen for at spare træ.
- 6) Forslaget omfatter alt brænde (ikke kun brænde købt i Danmark) og er derved retfærdigt.
- 7) Forslaget er med til at sidestille brændefyring med andre varmekilder, der er afgiftsbelagt.
- 8) Forslaget giver et direkte incitament til at udvikle bedre ovne og røgrønsningsteknologi.⁴
- 9) Forslaget giver en sundhedsgevinst på 1-2 mia. kr. årligt i Danmark pga. mindre forurening.
- 10) Forslaget kan let indføres ud fra skorstensfejernes registre over fyrringsenheder i Danmark.

Forurening fra varmekilder

Brændefyring forurener uforholdsmæssig meget sammenholdt med de fleste andre varmekilder. Paradoksalt nok er brændefyring som eneste forurenende varmekilde fritaget for afgifter. Ca. 65 % af den samlede danske partikeludledning stammer fra brændefyring. Til sammenligning kommer ca. 2 % fra alle landets kraftværker tilsammen.

Yderligere informationer:

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, Det Økologiske Råd, tlf. 22 81 10 27

⁴ Der findes allerede én danskproduceret to-kammer brændeovn, der falder under "lille forurening". Den er imidlertid dyr, men netop den lille afgift på denne ovntype vil gøre den mere økonomisk attraktiv.